

3. Новицкий И. Б., Перетерский И. С. Римское право : учебник. URL: <http://lib.lunn.ru/KP/Classiki/novizkiy.pdf> (дата звернення: 09.04.2018).

4. Підпригора О. А., Харитонов Є. О. Римське право : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2009. С. 327–328.

5. Филатова У. Б. Институт права общей собственности в странах романо-германской правовой семьи (Германии, Австрии, Швейцарии, Франции и России: сравнительно-правовое исследование) : дис. ... д-ра юрид. наук. М., 2015. С. 29–34. URL: https://rgup.ru/rimg/files/_Диссертация_Филатовой_Ульяны_Борисовны.pdf. (дата звернення: 09.04.2018).

Одержано 15.04.2018

УДК 347.1

Віталій Гордейчук,

здобувач кафедри цивільного права № 2

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4365-2132>

ПРОБЛЕМАТИКА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ВВЕДЕННЯ В ЦИВІЛЬНИЙ ОБІГ» ТОВАРІВ, ЩО МІСТЯТЬ ОХОРОНЮВАНУ ТОРГОВЕЛЬНУ МАРКУ, ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

Сутність правової охорони торговельної марки полягає в тому, щоб надати правоволодільцю юридично забезпечену можливість використовувати торговельну марку за своїм розсудом при дотриманні вимог законодавства. Майнові права правоволодільця торговельної марки детально прописані в ст. 495 Цивільного кодексу України «Майнові права інтелектуальної власності на торговельну марку», а також в ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», яка має назву «Права, що випливають із свідоцтва».

Однак, слід зазначити, що законодавство України не визначає поняття «введення в цивільний оборот» товарів, що містять охоронювану торговельну марку, попри той факт, що це поняття часто вживається як родове поняття, що охоплює багато дій, що становлять об'єкт виключних прав правоволодільця.

Так, це поняття вживається в ч. 6 ст. 16 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» «Виключне право власника свідоцтва забороняти іншим особам використовувати без його згоди зареєстрований знак не поширюється на... .. використання знака для товару, введенного під цим знаком в цивільний оборот власником свідоцтва чи за його згодою, за умови, що власник свідоцтва не має вагомих підстав забороняти таке використання у зв'язку з подальшим продажем товару, зокрема у разі зміни або погіршення стану товару після введення його в цивільний оборот».

Також це поняття вживається, зокрема, у ст. 432 Цивільного кодексу України. Проте це поняття вживається без розкриття його значення.

Щоб з'ясувати зміст поняття «введення в обіг» товарів, що містять охоронюваний об'єкт інтелектуальної власності, можна звернутися також до аналізу подібних норм законів, що регулюють відносини у сфері охорони промислової власності.

Згідно ч. 2 ст. 28 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» використання винаходу (корисної моделі) визнається, зокрема «... виготовлення, пропонування

для продажу, в тому числі через Інтернет, застосування або ввезення, зберігання, інше введення в господарський обіг в зазначених цілях продукту, виготовленого із застосуванням запатентованого винаходу (корисної моделі)».

Як бачимо, поняття «введення в обіг» вживається як родове й охоплює декілька видів дій з охоронюваними об'єктами.

Проте законодавець далі дещо суперечить вищенаведеному і визначає там же, що використання винаходу (корисної моделі) визнається також «...пропонування для продажу, введення в господарський обіг, застосування або ввезення чи зберігання в зазначених цілях продукту, виготовленого безпосередньо способом, що охороняється патентом» (ч. 2 ст. 28 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі»). Тобто наведене поняття вживається у дещо вужчому значенні.

В ч. 2 ст. 20 Закону України «Про охорону прав на промислові зразки» встановлюється, що «використанням промислового зразка визнається виготовлення виробу із застосуванням запатентованого промислового зразка, застосування такого виробу, пропонування для продажу, в тому числі через Інтернет, продаж, імпорт (ввезення) та інше введення його в цивільний оборот або зберігання такого виробу в зазначених цілях».

В цивілістичній доктрині також є певні розбіжності щодо визначення поняття «введення в оборот» товарів, що містять охоронюваний об'єкт інтелектуальної власності. Так, Г. А. Андрощук і Л. І. Работягова при аналізі цього питання стосовно об'єктів патентних прав відзначають, що: «введення в оборот – це комплекс дій, спрямований на зміну права розпоряджатися продуктом: продаж, здача в оренду, під заставу, надання в борг, пропозиція до здачі в оренду і т. п. Будь-яка пропозиція власника продукту укласти щодо цього продукту цивільно-правовий договір (пропозиція орендодавця укласти договір оренди, пропозиція підрядника укласти договір підряду і т. п.) є порушенням прав патентоволодільця, причому як в тому випадку, якщо воно являє собою пропозицію укласти конкретний договір з конкретною особою (особами), так і якщо воно адресоване невизначеному колу осіб».

Однак А. П. Сергєєв, описуючи цю проблему стосовно прав на винаходи, ототожнює «введення в оборот» і «використання»: «... Під використанням розуміється введення в господарський оборот продукту, створеного із застосуванням винаходу, корисної моделі чи промислового зразка, а також застосування способу, що охороняється патентом на винахід. Введення в господарський оборот, в свою чергу, охоплює такі дії, як виготовлення, застосування, ввезення, зберігання, пропозиція до продажу, продаж і т. д. продукту, створеного з використанням охоронюваного рішення, а також застосування способу, що охороняється патентом на винахід».

Виходячи з вищенаведеного аналізу норм законодавства України, а також цивілістичної літератури, можна зробити висновок про те, що під введенням в цивільний оборот об'єктів, маркованих торговельною маркою в Законі України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» мається на увазі продаж маркованих товарів, пропозиція їх до продажу, зберігання з метою продажу, ввезення (імпорт) на територію України товарів, маркованих товарним знаком, а також їх експорт (вивезення).

Крім того, можна вважати за необхідне внесення змін до законодавства України з метою дати визначення поняття «введення в обіг товарів, маркованих торговельною маркою», оскільки багато норм законодавства використовують даний термін і, отже, відсутність його легального визначення негативно позначається на формуванні однакової стійкої правозастосовчої практики у цій сфері.

Одержано 13.04.2018